

AZ ELMULASZTOTT LÁTOGATÁS

Kovács András Ferenc költőnek

KAF már elrendezett mindent az örökkel,
talán meg is vesztegette őket, de én haboztam.
Ha élne még, és próbálna meggyőzni ismét,
egészen biztosan egyetértenék vele.

Arról volt szó, hogy hatoljunk be a Minotaurusz
erődítményébe, nézzük meg közléről a három
csodálatos kupolát, taviórsák az alvadt vér
mocsarában, embervér, ellenséggé vált barátok,
megkínzott és villámgyorsan kivégzett kegyencek,
orvosok, tábornokok és komisszárok vére.

Ferencnek hívták, hát ugyanúgy bíztam benne,
mint védőszentemben ifjúkoromban,
amikor a zöld és misztikus Umbriában jártam.
Bár északabbra van az a tenger, amelynek partján
külön-külön mindketten sétáltunk egykor, mégis
egyaránt „borszínű” volt emlékeinkben.

„Borszínű”, mint Homérosz eposzaiban.
Miféle fajta bor? Fölösleges kérdés, itt a bor
csak titokzatos költői kép, megfejthetetlen.
Talán az a bor, amelyet az Arbaton egy vendéglőben
kóstolgattunk, testes bor, akár a sör, amit Celan
megivott, mielőtt elmerült a Szajnában, megőrizni
vagy felejteni valamit, mivel nem lehet halasztani,
egyszerre csak itt van, mint a zápor ropogása,
mint egy akna vagy ágyúlövedék robbanása.

Két pohárhoz túl sok egy üveg bor?
Volt ott egy láthatatlan harmadik is?
Testvérek lehettünk, nem vér szerint, hanem hit
és remény szerint, egy dísztelen asztalnál, mint antik
agapékon, kissé feszengve még, aztán fellazulva
tettük-vettük a szót, ha itt egy székesegyházból
felső parancsra uszoda lett, ki szavatolhajtja,
hogy nem jön megint egy moszkovita ellen-csoda?

Felidéztük a szocialista gyermekkor furcsaságait,
jártunk utcáról utcára, ő Szatmáron, én Kolozsváron,
ócskavasat gyűjtöttünk, nem eladásra, két derék
pionír, korunkhoz illő kötelességtudattal, táplálni kell
a haza vaskohóit, bekopogtunk minden kapun,
engedték, hogy szétnézzünk a fészerben vagy a kertben,
rozsdás kályhát, csövet, szerszámot, biciklit kerestünk,
volt egy Pegazusa, illetett hozzá. A fiú és a kerékpár.

Amikor itt hagyott, tán felpattant egyből a Pegazusra,
pedálozik a túlvilági országutakon, ő lát minket, de mi
nem láthatjuk. Ha szólítom, meghallja-e? Kiáltsam-e
a nevét? De ha Il Poverello válaszol nekem, az umbriai
Nincstelen, az Úr dalnoka, a Szűzanya hűséges énekese,
a mennyei komédiás, nem pedig az én eltűnt barátom?

Az is lehet, hogy a szent égi koldus a földi
költőt magához vette a sok ajándékosztástól
elrongyolt, szakadt ujjú kámzsája alá, mert Szent Ferenc
egybeöleli mindazokat, akik méltán viselik nevét,
és bebugyolálja őket csillagos köpönyegébe.

MARKÓ BÉLA fordítása